

Történelem tantárgy zöldítéséhez
Feladatgyűjtemény

5. osztály

I. Bevezetés:

1. A tankönyv 3. oldalán lévő képek alapján:
  - a) Milyen embercsoportokat különböztetünk meg?
  - b) Miben térnek el egymástól?
  - c) Melyik földrészre jellemzőek az egyes csoportok?

II. Őskor:

1. Az ember és a ragadozó állatok egyaránt vadásztak. Milyen különbséget látsz közöttük, ahogyan az őskori emberek és az állatok vadásztak?
2. Milyen állati-, ill. természeti anyagokat használhatott fel az őskori ember sátra elkészítéséhez vagy egyéb szálláshely kialakításához?
3. Mamutvadászatra készülsz.
  - a) Milyen eszközöket használsz a vadászat során?
  - b) Mit készíthetsz a mamut különböző részeiből?
4. Az ebéd elkészítéséhez tűzre van szükséged. Mi módon gyűjtasz tüzet?
  - a) puha falap, keményfa-rudacska, száraz levél, fű
  - b) kovákővek
  - c) nagyító, száraz füvek, levelek
5.
  - a) Milyen természeti megfigyelésen alapult a fémolvasztás?
  - b) Mivel alakíthatod a fémeket?

III. Időszámítás:

1. Az időszámítás „az égi világ” mozgását méri és dolgozza fel. Az ókori csillagászok méréseik során a Föld, a Hold és a Nap mozgását vették kiindulási alapnak. Mi volt az alapja egy-egy időszámítási egységnek? Helyettesítsd be a szöveget!

A _____, amely idő alatt egyszer megfordul a saját tengelye körül, egy nap.

A _____, amíg megkerüli egyszer a Földet, annak időtartama egy hónap (holdhónap).

Az idő, amely alatt a Föld egyszer megkerüli a _____, egy év.

2. A világ legrégebb városa a feltételezések szerint Jerikó volt. A történészek szerint Kr.e. 7800-ban már körülbelül 3000 lakosa volt.

- a) Hány évvel ezelőtt volt Jerikónak háromezer lakosa?
- b) Ez hányadik század?
- c) Kr.e. 7800-hoz képest 250 évvel korábban kezdték el építeni a városfalakat, akkor mikor kezdődött az építkezés?

IV. Az ókori Kelet:

- 1.
  - a) Hogyan készültek a híres mezopotámiai agyagtáblák?
  - b) Mivel írtak rá?
- 2. Miben tér el a mezopotámiai és az egyiptomi öntözéses földművelés?
- 3.
  - a) Ismertesd a víz jelentőségét az ókori egyiptomi ember életében!
  - b) Mi a feladata a zsilipnek, a sadufnak, a víztározónak és a gátnak?

4. A következő kb. Kr.e. VIII. századi vers alapján töltsd ki a táblázatot!

*„Hatodik hónapban eszünk szőlőt, szilvát,
 Hetedik hónapban főzünk babot, mályvát,
 Nyolcadik hónapban szedjük a datolyát,
 Tizedik hónap: rizs aratása,
 Tavaszi bor bugyogása,
 Hosszú élet és erő forrása,
 Hetedik hónapban: dinnyét lakomázunk,
 Nyolcadik hónapban: kender tilolása,
 Gyűljék a tüzifa, bogyo és saláta,
 Szántóvetők lakomája.”*

Feladat	Ételtípus	Felsorolás
a)	gabonaféle	
b)	gyümölcs	
c)	zöldség	

- 5. Milyen foglalkozáshoz kapcsolódnak az alábbiak?
  - a) cédrus (és tölgyfa)
  - b) bíborcsiga
  - c) üvegedény

6. Töltsd ki a táblázatot!

	Népe	Fő folyója	Fő terményei
Mezopotámia			
Egyiptom			
India			
Kína			

V. A Biblia:

1. Mit biztosítottak az ember számára Noé bárkájáról a következő állatok?

- a) tyúk
- b) kecske
- c) juh
- d) ló

VI. Az ókori görögök:

1. a) A gyümölcsös tálban lévő gyümölcsök közül karikázd be annak a nevét, amelyet az ókori Görögországban ehettél!

olajbogyó, görögdinnye, kókuszdió, füge, banán, szőlő

b) Mit nem ehettél az ókori Görögországban?

borban áztatott kenyér, gulyásleves, túrógombóc, sajt, rántott hús, árpakása, retek

2. Hómérosz így írt a görög kereskedelemről:

„S jöttek a bárkák Lémnoszból, jó lémnoszi borral,

Bort mind onnan vásároltak a fűrtös akhájok,

Volt, aki rézen, mások meg ragyogó vasat adtak,

Más ökrök bőrét, más élő ökröt adva,

Más rabszolgát; s csaptak viruló lakomát most.”

Mit adtak a görögök a lémnoszi borért?

3. Görög kereskedő vagy. Mit vásárolsz Föníciában, Egyiptomban?

4. Olvasd el Daidalosz és Ikarosz történetét! (TK 80. o.)

a) Hogyan készített Daidalosz szárnyakat?

b) Mi a különbség az ember és a madár között, amiért az ember nem tud repülni?

c) Tudod-e, hogy ki volt az az itáliai művész-tudós, aki a mai repüléstechnika alapjait kidolgozta?

VII. Az ókori Róma:

1. a) Melyik földrészen él az elefánt és milyen éghajlati övön?

b) Ennek tükrében miért volt nagy tette Hannibálnak az Alpokon való átkelés?

2. Milyen szerepe volt a Dunának a Római Birodalomban?

3.

VIII. A magyar történelem kezdetei

1. Kösd össze a nevet a jelentésével!

Ajtony	fejedelem
Tas	kő
Tétény	beszélő ember
Bese	arany
Torontál	élő
Levente	héja
Eneh	kánya
Magyar	szarvastehén

2. Miből és hogyan készül a jurta?

3. Építési vállalkozó vagy. Győzd meg az ügyfeledet a jurta előnyeiről!

4. Mai helyneveink közül melyek őrzik a letelepedett törzsek nevét?

Békásmegyér, Salgótarján, Budapest, Győr, Alsónyék, Kaposvár, Diósjenő, Hajmáskér, Debrecen, Budakeszi, Visegrád, Fehérgyarmat

5. Olvasd el Arany János: Rege a csodaszarvasról szóló művét!

a) Milyen állatokkal találkozott Hunor és Magyar vándorlásuk során?

b) Melyik földrajzi helyeket említi a vers?

c) Jellemezd a különböző tájakat!

d) Mi a magyarok totemállata?

e) Készíts szómagyarázatot!

mart, fajt, fenyér, hant, sírhant

f) Milyen nemzetek születését örökíti meg?

IX. Több témakörhöz köthető feladatok:

1. Turisztikai szakemberként népszerűsítő kiadványt kell készítened kedvcsinálónak!

(bármely országról) Gondolj a fontos látnivalókra, jeles személyiségekre, finom falatokra, szórakozásra, stb.!

2. Kapcsold össze az állatot a személlyel, hellyel!

elefánt	Pallasz Athéné
lúd	Ádám és Éva
bagoly	Capitolium
turul	Hannibal
kígyó	Szvatopluk
fehérló	Egyiptom
sáskajárás	Emese

3. Dominó:

Róma	sztyepp
------	---------

Spartacus	mamut
-----------	-------

füves puszta	rideg állattartás
--------------	-------------------

őskor	víz
-------	-----

Hannibál	Vezúv
----------	-------

hunok	piramis
-------	---------

nomád	Miltiádész
-------	------------

fürdő	tisztálkodás
-------	--------------

Caracalla	elefánt
-----------	---------

Marathon	gladiátor
----------	-----------